

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Minerva, sive de causis latinae linguae commentarius

Sánchez, Francisco

Schoppe, Caspar

Perizonius, Jacobus

Franequera, 1687

Cap. XVII. - De adverbio natura, & differentia

[urn:nbn:de:bsz:31-109138](#)

„ vius lib. 7. Romano corvus in galea consedit in
„ hostiem versus.]

C A P. XVII.

De Adverbiorum natura, & differentia.

Adverbium est dictum, quasi Ad verbum, quod sit quasi verborum adjectivum, & modus; ut, bene currit. Ad jungitur tamen & aliis partibus; ut, bene doctus, valde mane, semper Deus, semper levitas. Formas ejus adnumerare ad Grammaticum non pertinet: pertineret tamen, si fines adverbiorum recenserentur; ut quum alia finiuntur in **I**, ut **matica**, **punctum**, **casum**, **membratim**; alia in **us**, **subtus**, **Adverintus**; alia in **o**, **cito**, **profecto**; in **as**, ut **alias**, **biorum**, **eras**; in **i**, **ubi**, **ibi**; in **e**, **bene**, **pulchre**, **sane**; divisio in **er**, **dwiter**, **fortiter**: & sic deinceps. Significaciones vero adverbiorum enumerare * magis Philosophi est, quam Grammatici; quia nes. Grammatici munus non est, teste Varrone, Eorum vocum significaciones indagare, sed earum u- sum. Propterea nos in arte haec prætermisimus: sed ne hic aliquis fortè ea desideret, utcumque dicentur.

Affirmandi sunt, *Certè, næ, quidni, quidem.*

Negandi, seu prohibendi, *N̄m*, [*Ne*,] *bāud*, *jōppum*
minime, *nequaquam*, [*neutiquam*.]

Loci, *Hic, intus, foris.* de quibus copiose in arte.

Temporis, Diu, cras, nuper, dudum.

Quantitatis, Valde, nimis, satis, perquam, impense.

Qua-

* Magis Philosophi] Immo Philologi. Sed sic haud dubie
voluit Sanctius.

Qualitatis, *Bene*, *pulchrè*, *eleganter*, *nimis*.

Comparandi, *Magis*; nam cætera, ut *melius*,
doctius, Accusativi sunt, in quibus deest *x̄ānd*
ut sepe monuimus, & in Ellipsi latè.

Congregandi, *Una*, *pariter*, *simul*, *conjunctim*.

Demonstrandi, *En*, *ecce*; quamvis hæc potius sint soni inarticulati.

Vocandi, *O*, *Haus*: sed soni potius, quam partes orationis.

Dubitandi, seu Eventus, *forte*, *fortasse*, *for-*
sitan; quamvis hic sint tres dictiones, *Fors* *fit* *an-*

Remittendi, *Vix*, *vensim*; *Hortandi*, *Eia*,
age, *agite*, *agedum*, [qui?]

Interrogandi, *Cur*, *quare*, etsi hoc sit, *Qua-*
de re. „ [*Ubi*, *unde*, *qua*, *quorsum*, *quo*, *quando*,
„ *quoties*.]

Jurantis, *Hercle*, *Medius fidius*, *Aedopol*, *Acastor*,
nisi malis nomina appellare.

Ordinis, *Deinde*, *deinceps*. At vero *Primum*,
primo, *Secundum*, *secundo*, * nomina sunt ubique.

Nu-

* *Nomina sunt ubique.*] Hujus generis etiam alia sunt hic notata. Veluti *alias*, de quo Grotip. Parad. Ep. I. qui tamen male facit in jud. de filio Hist. quod tam acerbe invehit in Viros Doctos, qui *alias* pro alioquin usurpent, ut quod eo sensu vix de plebe literatoribus sit dignum, & tantummodo significet vel alio tempore, vel alio loco. Fatoeque equidem in primis de tempore usurpari voculam, & tunc inrelligi horas. Sed & intelligim-
pliciter res quascunque patet ex Plauti Epid. IV. 1. 39.
Ille eam rem sobrie accuravit, ut alias res effimpense improbus-
potuisset simpli *alias* vel altoquin. Atque adeo si vides duo haec
etiam promiscue usurpari, idque ulterius exemplis pro-
batum vide apud Virum longe Eruditissimum Joh. G. Gra-
vium ad Sueton. Tib. c. 71. Similiter Nominibus accen-
sanda sunt, *Una*, quod est Ablativi casus, generis feminini,
tum *forte*, *quare*, *qua*, *quo*: Etiam Verbis, *age*, *agi-*
es, *agedum*.

Numerandi, *Semel*, *bis*, *deinde*, *deinceps*, *cer-*
ties, &c.

Græci, quas nos vocamus interjectiones, in-
ter adverbia connumerant. mihi sunt soni in-
articulati, & naturales; ideo inter partes ora-
tionis non adnumeravi. Hæc sunt hujusmodi,
Apage! phy! va! papæ! vah! o! oft! ei, hei, eu,
heu. At *at*, *au*, *ß*, *pro*, *prob*, *kakabe*, *euge.*
Adverbis etiam adnumerantur illa, quæ modo
expunxi ex præpositionum numero, juxta
Grammaticorum enumerationem.

Interje-
ctiones.

Vide ca-
pite pro-
ximo su-
periore.

C A P. XVIII.

De Conjunctione.

Conjunctionio non jungit similes casus, ut
ineptè traditur, sed tantum jungit sen-
tentias: nam quum dicis; *Emi equum*
centum aureis, & pluris; syntaxis est, ego emi equum
centum aureis, & ego emi equum
pretio pluris æris. Petrus, & Paulus disputant,
id est, Petrus disputat, & Paulus disputat.
Conjunctionum officia distinguere, veluti di-
ximus de adverbio, Grammatici munus non
est: nam si ad Grammaticam spectes, o-
mnines sunt conjunctiones, etiam si videantur
disjungere; nam qui minus conjungit, dormit, junctio-
aut vigilat, quam dormit, & vigilat? In sensu
multum differt, in grammatica nihil. Eas
tamen explicationis majoris causa in classes
distribuamus.

Copulantes absolute, *Et*, *que*, *nec*, *neque*, *ac*,
etique, *quoque*, *etiam*, *item*, *itemque*.

Copulantes ex conditione, *Quam*, *tum*, *si*,
fin, *nisi*.

Dif-